

**ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC NÔNG LÂM**

PHẠM TRUNG KIÊN

**PHÂN VÙNG THÍCH HỢP ĐẤT ĐAI ĐỂ PHÁT TRIỂN
CÂY CAM SÀNH TẠI KHU VỰC PHÍA TÂY BẮC
HUYỆN LỤC YÊN TỈNH YÊN BÁI**

LUẬN VĂN THẠC SĨ QUẢN LÝ ĐẤT ĐAI

THÁI NGUYÊN - 2016

**ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC NÔNG LÂM**

PHẠM TRUNG KIÊN

**PHÂN VÙNG THÍCH HỢP ĐẤT ĐAI ĐỂ PHÁT TRIỂN
CÂY CAM SÀNH TẠI KHU VỰC PHÍA TÂY BẮC
HUYỆN LỤC YÊN TỈNH YÊN BÁI**

Chuyên ngành: Quản lý đất đai

Mã số: 60.85.01.03

LUẬN VĂN THẠC SĨ QUẢN LÝ ĐẤT ĐAI

Người hướng dẫn khoa học: GS.TS. ĐẶNG VĂN MINH

Thái Nguyên - 2016

LỜI CAM ĐOAN

Tôi xin cam đoan đây là công trình nghiên cứu của riêng tôi. Các số liệu và kết quả nghiên cứu trong luận văn là trung thực và chưa được sử dụng để bảo vệ một học vị nào.

Tôi xin cam đoan rằng, mọi sự giúp đỡ cho việc thực hiện luận văn đã được cảm ơn và các thông tin trích dẫn trong luận văn đều được chỉ rõ nguồn gốc.

Tác giả luận văn

Phạm Trung Kiên

LỜI CẢM ƠN

Trong suốt quá trình học tập và nghiên cứu tại trường Đại học Nông lâm Thái Nguyên, tôi luôn nhận được sự quan tâm dạy dỗ và chỉ bảo ân cần của các thầy giáo, cô giáo, sự ủng hộ và giúp đỡ nhiệt tình của các bạn đồng nghiệp, sự động viên kịp thời của gia đình và người thân đã giúp tôi vượt qua những trở ngại và khó khăn để hoàn thành chương trình đào tạo Thạc sỹ chuyên ngành: Quản lý đất đai.

Nhân dịp này, tôi xin được bày tỏ sự chân thành cảm ơn tới **GS.TS. Đặng Văn Minh** đã hướng dẫn khoa học và tạo mọi điều kiện tốt nhất cho tôi trong quá trình thực hiện luận văn này.

Tôi xin chân thành cảm ơn Ban Giám hiệu Nhà trường, Phòng Đào tạo, các giáo sư, tiến sĩ hợp tác giảng dạy sau Đại học - Trường Đại học Nông lâm Thái Nguyên.

Xin cảm ơn Phòng Tài nguyên & Môi trường, Phòng Nông nghiệp và Phát triển Nông thôn, UBND huyện Lục Yên, UBND các xã Khánh Hòa, Động Quan, An Lạc và các hộ gia đình tham gia phỏng vấn đã giúp đỡ tôi trong việc điều tra nghiên cứu thực tế để hoàn thành luận văn này.

Trong quá trình nghiên cứu thực hiện luận văn, do điều kiện hạn chế về thời gian, nhân lực và những khó khăn khách quan nên không tránh khỏi những thiếu sót. Tôi mong muốn nhận được những ý kiến đóng góp quý báu của thầy, cô giáo, các nhà khoa học và bạn bè đồng nghiệp để luận văn được hoàn thiện hơn.

Xin chân thành cảm ơn!

Thái Nguyên, ngày tháng năm 2016

Học viên

Phạm Trung Kiên

MỤC LỤC

LỜI CAM ĐOAN	i
LỜI CẢM ƠN	ii
MỤC LỤC	iii
DANH MỤC CÁC CHỮ VIẾT TẮT	vi
DANH MỤC CÁC BẢNG.....	vii
DANH MỤC CÁC HÌNH VÀ BẢN ĐỒ.....	viii
MỞ ĐẦU	1
1. Tính cấp thiết đề tài.....	1
2. Mục tiêu đề tài.....	2
2.1. Mục tiêu tổng quát của đề tài.....	2
2.2. Mục tiêu cụ thể của đề tài	2
3. Ý nghĩa khoa học và thực tiễn.....	2
3.1. Ý nghĩa khoa học	2
3.2. Ý nghĩa thực tiễn.....	3
Chương 1. TỔNG QUAN TÀI LIỆU	4
1.1. Những nét chung về tài nguyên cây ăn quả có múi	17
1.1.1. Đặc điểm thực vật của cây có múi	17
1.1.2. Những yếu tố ngoại cảnh ảnh hưởng đến sinh trưởng và phát triển của cây cam sành.....	21
1.1.3. Nhu cầu dinh dưỡng của cây cam quýt.....	25
1.2. Đánh giá thích nghi đất đai	4
1.2.1. Một số khái niệm cơ bản	4
1.2.2. Tiến trình đánh giá đất đai	5
1.2.3. Cấu trúc phân loại khả năng thích nghi đất đai.....	6
1.3. Sử dụng đất và những quan điểm về sử dụng đất	9
1.3.1. Sử dụng đất và những yếu tố ảnh hưởng đến sử dụng đất.....	9

1.3.2. Quan điểm sử dụng đất bền vững	13
1.4. Tổng quan về GIS	29
1.4.1. Khái niệm GIS.....	29
1.4.2. Thành phần hệ thống GIS	30
1.4.3. Giới thiệu Modelbuilder.....	32
1.5. Tình hình nghiên cứu ứng dụng GIS trong đánh giá thích nghi đất đai	32
1.5.1. Trên thế giới	32
1.5.2. Ở Việt Nam	34
Chương 2. NỘI DUNG VÀ PHƯƠNG PHÁP NGHIÊN CỨU	36
2.1. Đối tượng, phạm vi và địa điểm nghiên cứu.....	36
2.1.1. Đối tượng nghiên cứu	36
2.1.2. Phạm vi phạm nghiên cứu.....	36
2.1.3. Địa điểm nghiên cứu	36
2.2. Nội dung nghiên cứu.....	36
2.3. Phương pháp nghiên cứu.....	36
2.3.1. Phương pháp thu thập tài liệu, số liệu.....	36
2.3.2. Phương pháp điều tra số liệu sơ cấp	37
2.3.3. Phương pháp chuyên gia	37
2.3.4. Phương pháp xây dựng bản đồ.....	37
2.3.5. Phân vùng thích hợp cây cam sành.....	37
2.4. Quy trình các bước thực hiện đề tài	38
Chương 3. KẾT QUẢ NGHIÊN CỨU	39
3.1. Điều kiện tự nhiên và kinh tế - xã hội và sử dụng đất 3 xã khu vực nghiên cứu	39
3.1.1. Điều kiện tự nhiên.....	39
3.1.2. Điều kiện kinh tế - xã hội.....	41
3.1.3. Thực trạng phát triển cơ sở hạ tầng.....	42

3.1.4. Đánh giá về điều kiện tự nhiên, kinh tế - xã hội và môi trường ...	43
3.1.5 Hiện trạng sử dụng đất 3 xã Khánh Hòa, An Lạc, Động Quan	44
3.2. Xây dựng tiêu chuẩn phân chia đơn vị đất đai và xây dựng bản đồ đơn vị đất đai.....	49
3.2.1. Xây dựng tiêu chuẩn phân chia đơn vị đất đai.....	49
3.2.2. Xây dựng các bản đồ đơn tính theo các chỉ tiêu	54
3.2.3. Xây dựng bản đồ đơn vị đất đai và mô tả các đơn vị bản đồ đất 3 xã nghiên cứu	65
3.3. Phân hạng khả năng thích hợp đất đai đối với cây cam sành	68
3.3.1. Xác định yêu cầu sử dụng đất đai của cây cam sành.....	68
3.3.2. Phân hạng khả năng thích hợp của cây cam sành.....	69
3.3.3. Xây dựng bản đồ thích hợp cây cam sành của 3 xã nghiên cứu... ..	72
3.4. Đề xuất các giải pháp để phát triển vùng trồng cam mang lại hiệu quả kinh tế cao	74
3.4.1. Quy hoạch sử dụng đất trồng cam gắn với điều chỉnh quy hoạch 3 loại rừng để phát triển cam.....	74
3.4.2. Giải pháp khoa học công nghệ.....	74
3.4.3. Giải pháp về tổ chức sản xuất và thị trường tiêu thụ	76
3.4.4. Giải pháp phát triển hạ tầng phục vụ sản xuất cam	77
KẾT LUẬN VÀ ĐỀ NGHỊ.....	78
1. Kết luận	78
2. Đề nghị	79
TÀI LIỆU THAM KHẢO	80
PHỤ LỤC	

DANH MỤC CÁC CHỮ VIẾT TẮT**Chữ viết tắt Chữ viết đầy đủ**

FAO	(Food and Agriculture Organization)
LUT	Loại hình sử dụng đất
GIS	(Geographic Information System) Hệ thống Thông tin Địa lý
HTTTĐL	Hệ thống Thông tin Địa lý
CSDL	Cơ sở dữ liệu.
LHSDĐ	Loại hình sử dụng đất
TIN	(Triangle Irregular Network) Mạng lưới tam giác không đều
PCA	(Principal Component Analysis) Phân tích thành phần chính
LMU	(Land Mapping Unit): Bản đồ đơn vị đất đai
LUR	(Land Use Requirement): Yêu cầu sử dụng đất
LUT	(Land Use Type): Loại hình sử dụng đất
LC	(Land Characteristic): Đặc tính đất đai
LQ	(Land Quaility): Chất lượng đất đai
LS	(Land Sustainability): Sự thích hợp đất đai
N	(Non Suitable): Không thích nghi
S1	(High Suitable): Rất thích nghi
S2	(Monderately Suitable): Thích nghi trung bình
S3	(Marginally Suitable): Ít thích nghi

DANH MỤC CÁC BẢNG

Bảng 1.1. Thành phần dinh dưỡng trong lá cam.....	28
Bảng 1.2: Cấu trúc phân loại khả năng thích nghi đất đai (FAO, 1976)	6
Bảng 3.1: Bảng hiện trạng sử dụng đất năm 2015	45
Bảng 3.2: Hiện trạng các loại hình sử dụng đất và kiểu sử dụng đất nông nghiệp trên địa bàn vùng nghiên cứu	47
Bảng 3.3: Các chỉ tiêu phân cấp xây dựng bản đồ đơn vị đất đai.....	52
Bảng 3.4. Kết quả xây dựng bản đồ thổ nhưỡng	54
Bảng 3.5: Kết quả xây dựng bản đồ độ pH.....	56
Bảng 3.6: Kết quả xây dựng bản đồ thành phần cơ giới.....	57
Bảng 3.7: Kết quả xây dựng bản đồ độ dày tầng đất	60
Bảng 3.8 : Kết quả xây dựng bản đồ độ dốc	61
Bảng 3.9: Kết quả xây dựng bản đồ chế độ tưới.....	63
Bảng 3.10: Kết quả xây dựng bản đồ độ phì của đất	64
Bảng 3.11: Các đơn vị bản đồ đất đai (LMU)	65
Bảng 3.12: Yêu cầu sử dụng đất của cây cam	69
Bảng 3.13: Kết quả phân hạng mức độ thích hợp của đất đai với cây cam...	70

DANH MỤC CÁC HÌNH VÀ BẢN ĐỒ

Hình 2.1: Sơ đồ các bước thực hiện đề tài	38
Hình 3.1: Bản đồ đất 3 xã khu vực nghiên cứu.....	56
Hình 3.2: Bản đồ giá trị pH 3 xã khu vực nghiên cứu	57
Hình 3.3: Bản đồ thành phần cơ giới 3 xã vùng nghiên cứu	59
Hình 3.4: Bản đồ thể hiện độ dày tầng đất 3 xã nghiên cứu.....	61
Hình 3.5: Bản đồ độ dốc 3 xã nghiên cứu.....	62
Hình 3.6: Bản đồ chế độ tưới	64
Hình 3.7: Bản đồ độ phì đất khu vực nghiên cứu	65
Hình 3.8: Bản đồ đơn vị đất đai 3 xã Khánh Hòa, An Lạc, Động Quan huyện Lục Yên.....	68
Hình 3.9: Bản đồ thích hợp cây cam sành 3 xã Khánh Hòa, Động Quan, An Lạc huyện Lục Yên.....	73